

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

експліцитні й імпліцитні інтенції, які вони передають у політичному дискурсі, адже воно сприяє виявленню аспектів політичного дискурсу та кращого розуміння процесів мовної комунікації. Результати аналізу запропонованої області дослідження надасть можливість розуміти міжнародні відношення на основі дослідження використаних вербалізаторів політичних текстів на лінгвістичному рівні, що надасть великий внесок у ряд релевантних до цього питання дисциплін як лінгвістичних, так і соціально-політичних.

1. Кобякова І. К. Лінгвокомунікативні аспекти гендерних конструктивів (в англійських фразеологізмах). І. К. Кобякова. Видавництво СумДУ. – 2007.

ТРИ ПРИЧИНИ КОМУНІКАТИВНИХ НЕВДАЧ

Ткаченко К. І., студ. гр. ПРМ-51

Кобяков О. М., канд. техн. наук, доцент кафедри ЕіКТ

Комунікація – це комплексний акт передачі інформації від однієї людини іншій. Процес міжособистісної комунікації не можна розглядати як звичайне явище, але слід розглядати як процес, який включає в себе учасників, їх роль в цьому процесі, свідому чи несвідому. Відомий дослідник семіотики Р. Якобсон визначив комунікацію, як процес передавання інформації між людьми за допомогою знакових систем. Культуролог Ю. Лотман розглядав комунікацію як переклад тексту з мови мого «я» на мову твого «ти».

Ефективна комунікація передбачає зведення до мінімуму потенційне нерозуміння і подолання будь-яких бар'єрів на шляху комунікації на кожному етапі в процесі комунікації. Проте інколи все-таки виникають такі бар'єри. У сучасній лінгвістиці активно використовуються наступні терміни на позначення труднощів, що виникають протягом розгортання комунікативного процесу, стаючи на заваді досягненню комунікативної мети: «комунікативна невдача», «мовний конфлікт», «мовленнєва невдача», та, зокрема, «комунікативна невдача».

Комунікативна невдача – це збій у спілкуванні через повне або часткове нерозуміння комунікативними партнерами мовленнєвого повідомлення. Комунікативні невдачі - це «такий збій у спілкуванні, при якому певні відрізки мовлення не виконують свого призначення.

Інакше кажучи, ті чи інші їх елементи як інструкції по перетворенню оточення не реалізуються».

Можна виділити три причини комунікативних невдач:

- спричинені власне мовою (нестача знань стосовно лексичних, граматичних, синтаксичних особливостей мови-оригіналу та мови-перекладу);
- спричинені індивідуальними особливостями мовців (лінгвокомунікативний аспект, фонетичні особливості мовця);
- спричинені прагматичними факторами (дискурсивні невдачі).

Такі комунікативні невдачі, звичайно, можуть складати проблему для перекладача, який може відчувати брак знань стосовно причин виникнення комунікативних невдач. Використання в мовленні омонімічних і полісемічних лексичних одиниць, маловживаних слів, діалектизмів та термінів ускладнює процес розуміння і приводить до комунікативних невдач.

L: What is it?

F: Oh! Um... my question is this: is our language - English - capable... is English capable of sustaining demagoguery?

L: Demagoguery?

F: Demagoguery.

L: And by "demagoguery" you mean...

F: By "demagoguery" I mean demagoguery...

L: I thought so.

Труднощі в розумінні природного англійського мовлення носіями мови можуть бути спричинені невірною артикуляцією через певну релаксацію органів мовлення, що є типовими для ситуації неформального спілкування. Різноманітні особливості вимови можуть спричинити проблеми.

Отже, комунікативну невдачу можна інтерпретувати як невдалу спробу здійснити певний жаданий комунікативний вплив на слухача. Під час спілкування комуніканти повинні розуміти позиції один одного, оскільки нерозуміння найчастіше стає причиною комунікативних невдач. Під час перекладу варто зважати на усі особливості тексту оригіналу, аби здійснений переклад можна була назвати адекватним та таким, який не здатен спричинити виникнення комунікативних невдач.

1. Якобсон Р. Лингвистика и поэтика / Р. Якобсон // Структурализм «за» и «против». – М. : Прогресс, 1975. – С. 193–230.

2. Лотман Ю. М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера – история [Электронный ресурс] / Ю. М. Лотман – М., 1996. – 464 с. – Режим доступа: http://www-philology.univer.kharkov.ua/katedras/prof_sites/kazakova/leccion_5.pdf
3. Городецкий Б. Ю. К типологии коммуникативных неудач / Б. Ю. Городецкий, И. М. Кобозева, И. Г. Сабурова // Диалоговое взаимодействие и представление знаний. – Новосибирск, 1985. – С. 64–78.
4. Кобякова И. К. Категория ничто в переводческом наследии Жана-Франсуа Шампольона / И. К. Кобякова, С. А. Швачко, А. Н. Кобяков // GISAP : Philological Sciences. № 10. - London: International Academy of Science and Higher Education, – 2016. – P. 33-36.

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОРЕЛЯЦІЇ КОНЦЕПТІВ “UKRAINE” – “EUROPEAN UNION” НА СТОРІНКАХ АНГЛОМОВНОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПРЕСИ

Чемодурова Є. Ю., студ. гр. ПР-31

Прокопенко А. В., канд. філол. наук, ст. викладач кафедри ГФ

На сучасному етапі у мовознавстві неможливо простежити єдину думку у трактуванні поняття «концепт» і його можливість характеризувати оточуючий світ. У науковій літературі є досить багато дефініцій цього поняття, оскільки воно є одним із ключових у дослідженні мовної картини світу.

Серед науковців, які займалися вивченням концепту в мовознавстві, відомі М. Полюжин, Ю. Степанов, Г. Слишкін, А. Шмельов, С. Аскольдов, В. Колесов, В. Телія та інші. Дослідники відзначають, що концепт, як категорія, яка є однією з найважливіших для цілої низки гуманітарних наук, характеризується своєю неоднорідністю.

Згідно з різними визначеннями, концепт – це «знання людини про дійсність в її елементах і перспективах» [2, с. 120]. У сучасній лінгвістичній науці загально визнаними є три основні підходи до розуміння концепту, які базуються на такому положенні: концепт – те, що називає зміст поняття, синонім смислу; концепт як увесь потенціал значення слова разом з його конотативним елементом; концепт є результатом зіткнення значення слова з особистим і загальнонародним досвідом людини, тобто посередником між словами і дійсністю.